

Istentisztelet 2023. december 24-én advent 4. vasárnapján

A megtérést a gyümölcssei igazolják

Énekek ezek közül: 304,1-4 296,1 308 181 309

Lk 3,1-18

[1](#) Tibériusz császár uralkodásának tizenötödik évében, amikor Júdea helytartója Poncius Pilátus volt, Galilea negyedes fejedelme Heródes, Iturea és Trakhónitisz tartományának negyedes fejedelme Heródes testvére, Fülöp, Abiléné negyedes fejedelme pedig Lízániász volt, [2](#) Annás és Kajafás főpapok idején **szólt az Úr Jánoshoz**, Zakariás fiához a pusztában. [3](#) **Ő pedig bejárta** a Jordán egész környékét, és **hirdette a megtérés keresztségét a bűnök bocsánatára**, [4](#) ahogyan meg van írva Ézsaiás próféta beszédeinek könyvében: „Kiáltó szava hangzik a pusztában: Készítsétek az Úr útját, egyengessétek ösvényeit! [5](#) Minden völgyet töltsétek fel, minden hegyet és halmot hordjatok el, legyen a görbe út egyenessé, a göröngyös simává: [6](#) és meglátja minden halandó az Isten szabadítását.” [7](#) **A sokaságnak tehát, amely kiment hozzá, hogy megkeresztelkedjék, ezt mondta:** Ti viperafajzatok! Ki figyelmeztetett titeket, hogy meneküljétek az eljövendő harag elől? [8](#) **Teremjétek hát megtéréshez méltó gyümölcsöket**, és ne kezdjétek azt mondogatni magatokban: A mi atyánk Ábrahám! Mert mondom nektek, hogy Isten ezekből a kövekből is tud fiaikat támasztani Ábrahámnak. [9](#) A fejsze pedig már a fák gyökerén van: ezért minden fa, amely nem terem jó gyümölcsöt, kivágatik és tűzre vettetik. [10](#) **A sokaság pedig megkérdezte tőle: Akkor hát mit tegyünk?** [11](#) János így válaszolt nekik: Akinek két ruhája van, adjon annak, akinek nincs, és akinek van ennivalója, hasonlóan cselekedjék! [12](#) **Vámszedők** is mentek hozzá, hogy keresztelje meg őket. Ezek szintén megkérdezték tőle: **Mester, mit tegyünk?** [13](#) Nekik ezt mondta: Semmivel se hajtsatok be többet a megszabottnál! [14](#) Megkérdezték tőle a **katonák** is: **Mi pedig mit tegyünk?** Nekik ezt felelte: Senkit ne bántalmazzatok, senkit meg ne zsaroljatok, hanem elégedjétek meg a zsoldotokkal! [15](#) Mivel a nép reménykedve várakozott, és szívükben mind azt fontolgatták, vajon nem János-e a Krisztus, [16](#) János így válaszolt mindenkinek: Én vízzel keresztellek titeket, de eljön az, aki erősebb nálam, és én arra sem vagyok méltó, hogy saruja szíját megoldjam: Ő majd Szentlélekkel és tűzzel keresztel titeket, [17](#) kezében szórólapát lesz, és megtisztítja szérűjét: csűrétbe hordja gabonáját, a pelyvát pedig megégeti olthatatlan tűzzel. [18](#) Sok másra is buzdította őket, és hirdette az evangéliumot a népnek.

„A sokaságnak tehát, amely kiment hozzá, hogy megkeresztelkedjék, ezt mondta: Ti viperafajzatok! Ki figyelmeztetett titeket, hogy meneküljetez az eljövendő harag elől? Teremjetez hát megtéréshez méltó gyümölcsöket...” (Lk 3,7-8)

Kedves Testvéreim!

Szokatlan ez a jelenet, amely elénk tárult az evangélista beszámolójában. Fontos látnunk, hogy az egész azzal kezdődött, hogy *szólt az Úr Jánoshoz, Zakariás fiához a pusztában*. Ugyanis János *a pusztában élt addig a napig, amíg meg nem kezdte küldetését Izráelben*. (Lk 1,80) Ő meghallotta és cselekedte, amit kellett. Így olvastuk: *Ő pedig bejárta a Jordán egész környékét, és hirdette a megtérés keresztségét a bűnök bocsánatára”*.

Milyen különös: tódulnak ki hozzá az emberek, hogy hallgassák, sorba állnak, hogy bűnbánatukat keresztséggel pecsételjek meg. Mert Isten szava vonzza, indítja, mozdítja őket. Pedig amit hallottak, ugyancsak kemény beszéd, nem simogatás. Mert van, amikor erre van szükség. János azt hirdeti, amivel Isten megbízta. Sokan úgy gondolják, hogy finoman kell szólni, ne hogy már elriasszunk valakit is, meg kell dicsérni, nyugtatni, hogy jól essen ez neki, jól érezze magát... De hányszor az ilyen megnyugtatóból elaltatás lesz, és aki alszik, nem tud felébredni, nem tud ráébredni a maga állapotára, mert hamis biztonságban azt hiszi, hogy vele minden rendben van.

Azért olyan megdöbbenő ez a kép ott a pusztában, mert keresztelő János bizony nem dicsér, nem simogat, hanem nagyon is komolyan szól a sokasághoz. Ébresztőt fúj. *„Hirdeti a megtérés keresztségét a bűnök bocsánatára”*. Ebben az ő fellépésében az evangélista a prófécia beteljesedését látja. Hiszen az történik itt, amit Ézsaiás így hirdetett: *„Készítsétek az Úr útját, egyengessétek ösvényeit! Minden völgyet töltsétek fel, minden hegyet és halmot hordjatok el, legyen a görbe út egyenessé, a göröngyös simává: és meglátja minden halandó az Isten szabadítását.”* És nyilvánvaló, hogy ez az útkészítés a szívekben, az emberi életekben megy végbe.

Mégpedig egy örömmüzenet hatására történik mindez. Megértették az emberek: **van** megtérés, **lehet** megtérni Istenhez, mert Ő kész bűnbocsánatot adni. Lehet az eddigieket megvallani, elhagyni, lezárni és újat kezdeni az Ő kegyelméből. Íme, milyen sokan nemcsak titokban vágynak erre, hanem merik megvallani, merik vállalni mások előtt, hogy **van** rendezni valójuk Istennel. És besorakoznak azok közé, akik ezt a lépésüket a keresztségben akarják kifejezni. János pedig megkereszteli őket annak jeléül, hogy a régiek elmúltak, lezárták életük eddigi dolgait, és most valami új jött létre, amit az Úrnak való engedelmségben akarnak megélni.

A bűnvalló, bűnbocsánatot elfogadó és életükben megújuló embereknek ezt tömegét látjuk a pusztai jelenetben. János megkereszteli őket. Nem kérdőjelezi meg a

bűnbánatukat, ez nem az ő dolga. Azonban, most sem akar olyan módon hatni rájuk, hogy megdicsérné őket ezért, hanem ellenkezőleg, inti, hogy elkötelezettek maradjanak. Így olvastuk: *„A sokaságnak tehát, amely kiment hozzá, hogy megkeresztelkedjék, ezt mondta: Ti viperafajzatok! Ki figyelmeztetett titeket, hogy meneküljétek az eljövendő harag elől?”* Végül is ezek az emberek felismerték, hogy így ahogyan vannak, Isten haragja van rajtuk/Isten haragja alatt vannak. Azonban fontos, hogy ez a lépésük ne csupán a harag előli menekülés legyen, hanem odamenekülés legyen Istenhez.

Kedves Testvéreim! Az ádventi időszakhoz mindig kapcsolódik a megtérésre hívás. Mert Isten elkészítette a megmenekülés útját az Úr Jézus Krisztusban. Kínálja a kegyelmet, hogy felismerjük, megvalljuk mindazt, ami életünk görbe útjaiként, hegy-völgyeiként sok-sok bukdácsolást okoz. Meg azt, hogy a bűn állapota, amelybe beleszülettünk, elválaszt minket Istentől. Ezért hív Ő, hogy visszataláljunk Hozzá és befogadjon, megbocsásson, új élettel ajándékozzon meg Krisztusért.

Ennek az odamenekülésnek a valódiságát pedig majd az életük folytatása fogja megmutatni. *„Teremjétek hát megtéréshez méltó gyümölcsöket”* – figyelmeztet János. Hiszen a megtérés az csak a kezdet, az indulás. De van-e, lesz-e folytatás? – azt majd a gyümölcsök alapján lehet meglátni.

Az adott helyzetben ez azt jelentette, hogy nem lehet hivatkozni származásra, elődökre – *ne kezdjétek el mondogatni magatokban: A mi atyánk Ábrahám...* Mai viszonyok közt az sem hivatkozási alap, hogy az elődeim mind reformátusok voltak, a nagyapám gondnok... stb. A másik ember hite nem ment fel senkit Isten előtt. Nincs senki ember, akire Isten előtt hivatkozni lehetne. Azóta mi már tudhatjuk, hogy egyedül az Úr Jézus Krisztus az, Akiért az Ő Atyja Atyánkká lehet.

János tehát figyelmezteti a megtérő és megkeresztelkedő sokaságot, hogy ha olyanok maradnak, mint a gyümölcstelen fa, akkor nincs jövőjük. *„A fejsze pedig már a fák gyökerén van: ezért minden fa, amely nem terem jó gyümölcsöt, kivoágatik és tűzre vettetik”*. Mint a gyümölcstelen fügefáról mondja a gazda Jézus példázatában a vincellérnek: *Vágd ki, miért foglalja a földet hiába?* (Lk 13,7) Az Úr a megtérés valódiságát kipróbálja: ezért gyümölcseit, az új/igazi élet látható jeleit keresi az életükben. Ha megtértek Hozzá, ez még csak a kezdet, de akkor éljenek is úgy, mint az Övéi. Azok léte igazolja, hogy a megtérés valóban megtörtént.

Mint ahogyan nemcsak tisztességesnek kell lenni, hanem annak is kell látszani (2Kor 8,21), ugyanúgy a megtérésnek, életváltásnak is láthatónak kell lennie. Hiszen, aki ugyanolyan, mint volt addig, ugyanúgy viselkedik, beszél, szórakozik, éli a kapcsolatait és forgolódik a világban, mint a megtérése előtt, arról ugyan miből lehet megtudni, felismerni, hogy valami változás történt az életében? Hol van a

megtérés gyümölcse? Miben látszik, hogy az Úr Jézusnak átadta az irányítást az élete felett?

„Teremjetelek hát megtéréshez méltó gyümölcsöket”. Mivel az Úrnak ez az igénye jogos a mi életünkre nézve is, itt jön számunkra a kérdés a mi megtérésünkről és annak gyümölcseiről. Illetve egy feladat, amit Jézus joggal vár el tőlünk: szeretne látható lenni az életünkben. És ebben segít, eligazítást ad ez a pusztai kép, amit Lukács tár elénk. Mi tudjuk-e, kérdezzük-e, hogy *hogyan? Mit tegyünk?* Mert a Jánost hallgatók megszívlelték, amit hallottak, és megkérdezték: *Akkor most mit tegyünk? Hogyan teremjünk megtéréshez illő gyümölcsöket?*

Jött és megkérdezte a sokaság: *„Akkor hát mit tegyünk? János így válaszolt nekik: Akinek két ruhája van, adjon annak, akinek nincs, és akinek van ennivalója, hasonlóan cselekedjék! Vámszedők... szintén megkérdezték tőle: **Mester, mit tegyünk?** Nekik ezt mondta: *Semmivel se hajtsatok be többet a megsabottnál! Megkérdezték tőle a **katonák** is: **Mi pedig mit tegyünk?** Nekik ezt felelte: *Senkit ne bántalmazzatok, senkit meg ne zsaroljatok, hanem elégedjetelek meg a zsoldotokkal!***

Bizony, testvéreim, szégyenkezhetünk mellettük, mert ezek az emberek nem maradtak közömbösek. Tenni akarták, amit kell, ezért eligazítást kértek. De mit takarnak János válaszai? Látszólag semmi magas, extra követelmény. De valójában nagyon magasan van a mérce. Ugyanis olyasmit vár el tőlük, amit a maguk helyzetében, maguktól soha nem tennének meg, nem lennének rá képesek – de az új életben, Jézussal ez lehetséges. Amire aztán már mások is felfigyelnek, mert az valami egészen szokatlan – pedig az lenne a természetes, ha az emberek így élnének.

Az irgalom, a szeretet megnyilvánulásai ezek, kinek-kinek a maga megszokott korábbi helyén – ahol eddig nem úgy ismerték őt. Gondoljunk akár a katonára, akár a vámszedőre. Ha irgalmas, ha nem bánt senkit, nem hatalmaskodik, mint eddig, akkor ott nyilvánvaló változás történt. A megtérés gyümölcse a más értékrend, a más fontossági sorrend, meg a másikkhoz való viszonyulás, akit addig kihasználta vagy semmibe vett. De most felebaráttá lett. Megújulnak a kapcsolatok, a szeretet alapjára kerülnek.

„Teremjetelek hát megtéréshez méltó gyümölcsöket”. Hogyan? Semmiképpen sem a magunk igyekezetével, erőlködésével. Hiszen a föld (Mk 4,28) is „magától” terem. Ezt a magától tegyük lehetővé azzal, hogy teret, szabad utat adunk az Úr Jézusnak az életünkben. Ez az igazi útkészítés. És aztán kövessük Őt. *Ámen*